

Ävskalat vs pråligt

Johanna Uddén

– Hur mycket kan jag blanda utan att det blir för mycket? Kan det bli för mycket? Hur ska skålen användas? Är den bruksvänlig? Måste den vara det? Är den bra på att innehålla? Finns det andra funktioner den kan uppfylla? Hade jag kunnat gå längre? Blev det fint eller fult? Är det viktigt?

Metallformgivaren Pernilla Sylwan ställde sig själv ett antal frågor när hon jobbade med sitt examensarbete *Is less more?* på Konstfack 2004. Med en serie ofunktionella och överdekorerade silverskålar visade hon att det inte nödvändigtvis är någon skillnad på konsthantverk och konst. Skålarna blev mycket uppmärksammade och ställdes ut under Designåret 2005 i utställningen *Formbart* på Liljevalchs och i *100 tankar om konsthantverk* som producerades av Riksutställningar.

– Jag tycker inte att man behöver välja stil, det var själva idén med *Is less more?*. Jag vill att det jag gör ska röra sig mellan ytterligheterna. Jag gör allt ifrån enkla avskalade smycken och strikta bruksföremål till former skapade utifrån en idé i stället för funktion.

Det idébaserade arbetet och experimenterandet med material har följt Pernilla Sylwan sedan den första utbildningen på skulpturlinjen på Wiks folkhögskola; en skola som ligger nära hemstaden Uppsala.

– Efter Wik-åren hade jag ateljé i Fjärde våningen på Trädgårdsgatan och vi ordnade en del utställningar.

Parallellt med det arbetade jag som dekormålare och rekvisitör på Uppsala stadsteater, där jag trivdes så bra att jag funderade på att utbilda mig inom branschen. Men efter en särskild bronsgjutarkurs på Wik hittade hon sin inriktning och gick på metallhantverkslinjen på Stenebyskolan i Dals Långed. Därpå följde fyra år på Konstfacks metallformgivning. Idag är Pernilla Sylwan en etablerad formgivare som bland annat specialdesignat silverskålar och smycken för Svenskt Tenn och som är representerad både på Nationalmuseum och Röhsska museet. Hon bor numera i Stockholm men har kvar kopplingen till Uppsala genom ett medlemskap i konsthantverkskooperativet Kaleido där hennes smycken säljs.

– Jag trivdes jättebra på teaterns dekoravdelning. Det jag lärde mig där har jag stor nytta av i mitt jobb som formgivare. När jag gör ett föremål vill jag ladda det med detaljer som kanske inte syns i första taget, men som påverkar helhetsintrycket. Det är precis som

med en scenografi eller till exempel en stuckatur – du ser helheten, men du urskiljer inte varje liten detalj. Pernilla Sylwan arbetar också scenografiskt med sina utställningar. Ofta sätter hon ihop utställningen utifrån ett tema för att ge föremålen ytterligare en dimension. Som i höstas på Nutida svenskt silver där hon byggde utställningen kring temat *Underverk*, inspirerad av det som händer under vatten.

– Olika föremål kräver olika laddning. För ett smycke kan det räcka att det är vackert, men i en utställning kan det få ett mervärde av de andra föremålen och tankarna runt omkring. Då kan sammanhanget vara viktigt.

Pernilla Sylwan gillar ordet konsthantverk men likväl kallar hon sig själv formgivare.

– En konsthantverkare kan ju vara någon som drejar hundratals liknande muggar. Jag gör mindre serier, föremålen blir på så sätt exklusiva och formen kommer alltid före funktionen. Samtidigt betyder hantverket

mycket och jag lägger stor vikt vid utförandet. Det kan vara svårt att definiera vad jag gör. Men det är mer konst än något annat och det är så vill jag ha det.

Tillsammans med metallformgivarna Erik Tidäng, Jenni Caldwell, Klara Eriksson, Petronella Eriksson och Tobias Birgersson ingår Pernilla Sylwan i gruppen LOD. De håller till på Kungsholmen med ateljéer, galleri och butik.

– Det är både praktiskt och fruktsamt. Vi har till exempel dyra maskiner tillsammans, vi kan ordna våra egna workshops och vi bjuds ofta in som grupp för att ställa ut. Närmast ligger en utställning på Sveriges och Finlands gemensamma kulturcentrum Hanaholmen i höst. Det är med anledning av 200-årsjubileet av Finlands och Sveriges skilsmässa och utställningen ska visa dagens silverformgivning från de båda länderna.

När Pernilla Sylwan arbetar låter hon gärna slumpan styra och därför jobbar hon aldrig med en fast skiss. Om något händer under tillverkningsprocessen

ser hon det som något positivt och utgår ifrån det nya.

– Jag gillar det. Då blir det mer som ett konstnärligt experimenterande än ett utförande. Och på så sätt blir inget misslyckat heller.

Hon samlar också på sig diverse prylar och material som hon lägger på lager. Och när något råkar finnas till hands får det styra formen. Hon har bland annat gjort ett armband av skartkontakter som numera ingår i Nationalmuseums samlingar. Men metallen är förstås grunden i allt hon gör.

– Jag gillar metall för att den kan vara mycket tunn men samtidigt stark. Det är ett fantastiskt material! Mest brinner jag för silver men jag använder även andra material. Jag använder det som passar bäst för den känsla jag vill förmedla. Jag tycker om guld och färg, stenar och pärlor. Men det måste inte alltid vara vackert. 🍷